

KOÇ HOLDİNG, MLMM PROJESİ'NDE İŞBİRLİĞİ YAPTIĞI EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ (ERG) İLE 'MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE KALİTE: STRATEJİ BELGESİ'Nİ KAMUYONA SUNDU:

**MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE OKUL VE İŞYERİ ARASINDAKİ İKİLİ YAPI GÜÇLENDİRİLMELİ
MESLEK DERSİ ÖĞRETMENLERİNİN SEKTÖR DENEYİMİ KAZANMASI TEŞVİK EDİLMELİ**

Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimin kalitesini artırma amacıyla, Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ve Koç Holding’in 20 Aralık 2010’da başlattığı “Meslek Eğitiminde Kalite İçin İşbirliği Projesi”nin son yayını olan “Mesleki ve Teknik Eğitimde Kalite: Strateji Dokümanı” yayınlandı. İş dünyası, emek dünyası ve eğitim dünyasının somut verilerinin bilimsel analizinden hareketle oluşturulan doküman mesleki eğitimde stratejik bir yol haritası sunmayı amaçlıyor. Strateji Dokümanı’nda mesleki ve teknik eğitim konuları masaya yatırılarak dört temel hedef belirlendi ve bu hedefleri gerçekleştirmek için hem özel sektöre hem de kamuya yönelik çeşitli öneriler sıralandı. Düzenlenen toplantıda konuşan Koç Holding Dış ilişkiler ve Kurumsal İletişim Direktörü Oya Ünlü Kızıl, 2006 yılından bu yana Milli Eğitim Bakanlığı ve Vehbi Koç Vakfı işbirliğinde yürüttükleri MLMM projesi ile mesleki ve teknik eğitimin Türkiye’deki gelişim serüveninin önemli bir parçası olduklarına dikkat çekti. Strateji Dokümanı’nın mesleki eğitimin geleceğine yönelik önemli çıktıları olduğunu anlatan Oya Ünlü Kızıl, “Mesleki ve teknik eğitimde gençlerin potansiyellerine ulaşmalarının yolu insan onuruna yaraşır şartlar altında işgücü piyasasına girmelerinden geçiyor” dedi. ERG Direktörü Prof. Üstün Ergüder ise, “Strateji Dokümanı”nın çıktılarından en önemlilerinden birinin mesleki ve teknik eğitimi iş dünyasının sahiplenmeyi artırarak sürdürmesi olduğunu vurguladı. Prof. Dr. Ergüder, “Şüphesiz dokümandaki en dikkat çekici sonuçlardan biri de, mesleki ve teknik eğitimde teorik bilgiyi veren okul ile uygulamalı eğitimin merkezi olan işyeri arasındaki ikili yapı güçlendirilmesidir. MLMM Projesi ile tüm Türkiye’ye sunulan Okul – İşletme İşbirliği modeli bunun en güzel örneği” diye konuştu.

Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimin kalitesini artırma amacıyla, Eğitim Reformu Girişimi ve Koç Holding’in 20 Aralık 2010’da başlattığı Meslek Eğitiminde Kalite İçin İşbirliği Projesi’nin son yayını olan “Mesleki ve Teknik Eğitim’de Kalite: Strateji” Dokümanı yayınlandı. Divan Otel’de düzenlenen toplantı ile mesleki eğitimde stratejik bir yol haritası sunan dokümanın çıktılarını Koç Holding Dış İlişkiler ve Kurumsal İletişim Direktörü Oya Ünlü Kızıl, Vehbi Koç Vakfı Genel Müdürü Erdal Yıldırım ve Eğitim Reformu Girişimi Direktörü Prof. Üstün Ergüder basın mensupları ile paylaştı.

Katılımcı ve veri temelli politika önerileri geliştirdik

Koç Holding Dış ilişkiler ve Kurumsal İletişim Direktörü Oya Ünlü Kızıl da, ERG ile sürdürdükleri proje ile katılımcı ve veri temelli politika önerileri geliştirmeyi hedeflediklerini belirtti. Oya Ünlü Kızıl, “Daha önce yayınladığımız Hayat Boyu Öğrenme, Meslek Eğitiminde

Ne Çalışıyor, Neden Çalışıyor'un ardından bu serinin son halkası olan *Mesleki ve Teknik Eğitimde Kalite Strateji Belgesi*'ni açıklıyoruz. Buradaki hedefimiz; proje kapsamında hazırlanmış tüm bu araştırmalar ve bilgi notları ile diğer makale ve raporlara dayanarak mesleki ve teknik eğitimin kalitesini artırmak için bir strateji oluşturmak" diye konuştu.

Meslek eğitimi Türkiye'ye avantaj yaratacak biçimle yapılandırılmalı

ERG Direktörü Prof. Dr. Üstün Ergüder, Strateji Dokümanı'nın mesleki ve teknik eğitimin gençlerin potansiyellerini gerçekleştirmelerine katkıda bulunacak, işletmelerin nitelikli eleman gereksinimini karşılayacak ve uluslararası rekabette genç nüfusu ile ön plana çıkmak isteyen Türkiye'ye avantaj yaratacak biçimde yapılandırılması gerekliliğinden yola çıktığını vurguladı. Strateji Dokümanı'nın birbirini tamamlayan dört ana hedef üzerine kurulu olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Üstün Ergüder bu hedefleri şöyle sıraladı:

1. Hedef: Ortaöğretimi bitiren tüm öğrencilerin temel becerilere sahip olması,
2. Hedef: Mesleki ve teknik eğitimin niteliğinin iyileştirilmesi,
3. Hedef: Mesleki ve Teknik Eğitim Sistemine Yönelik Destek Mekanizmalarının Kurulması ve Güçlendirilmesi,
4. Hedef: Mesleki ve teknik eğitimin toplumsal statüsünün iyileştirilmesi.

Mesleki eğitim kurumlarında istihdam edilecek öğretmenler sektör deneyimine sahip olmalı

Politika dokümanında her hedef doğrultusunda, bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için öneriler sıralandığına dikkat çeken Prof. Dr. Üstün Ergüder, Mesleki ve teknik eğitimin niteliğinin geliştirilmesi hedefinde iş dünyasının önemine dikkat çekti. Bu hedef kapsamındaki önerilerden biri olan meslek dersi öğretmenlerinin sektör deneyimi kazanmasının teşvik edilmesinin gerekliliğini anlatan Prof. Dr. Üstün Ergüder, "Bu hedef doğrultusunda raporda yer alan 'Öğretmen ve Yöneticilerin Niteliğinin Geliştirilmesi' önerisi mesleki ve teknik eğitim kurumlarında yeni istihdam edilecek öğretmenlerin sektörleriyle ilgili işletme deneyimine sahip olması ve bu deneyim şartının öğretmen yeterliliklerine dahil edilmesi gerekliliğini vurguluyor" diye konuştu. Prof. Dr. Ergüder, Bu kapsamda bir diğer önerinin ise rehberlik ve kariyer danışmanlığı hizmetlerinin güçlendirilmesi olduğunu vurgularken, "İş dünyasında başarılı olmuş çalışanların ya da girişimcilerin okullarda öğrencilerle buluşturulması ve öğrencilerin sorularını yanıtlaması da yarar sağlayacaktır" dedi. Eğitim ortamlarının iyileştirilmesinin de bu kapsamda getirilen bir öneri olduğunu anlatan Prof. Dr. Ergüder, bu öneriye ilişkin raporda "Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında laboratuvar kurulumu konusunda işletmeler ve okullar arasında sürekli işbirliklerinin kurulması teşvik edilmeli, bu konudaki projelerin yaşama geçirilmesi yolundaki bürokratik

yükler hafifletilmelidir. Ancak işletmenin sorumluluğu sadece kurulum aşamasıyla sınırlı kalmamalı. Laboratuvar kurulumundan sonra da teknik donanımın işletmedeki sorumlu kişiler veya birimler tarafından düzenli olarak takip edilmesi ve teknik öğretmenlerin sürekli olarak eğitimden geçirilmeleri gerekir” açıklamasının yer aldığını vurguladı.

Okul – İşletme İşbirliği Güçlendirilmeli

Prof. Dr. Ergüder, Okul-İşletme işbirliğinin güçlendirilerek beceri eğitimi ve staj süreçlerinin etkililiğinin ve verimliliğinin artırılmasının Mesleki ve teknik eğitimin niteliğinin geliştirilmesi hedefinin önerilerinden biri olduğunu belirtti. Prof. Dr. Ergüder, “Şüphesiz dokümandaki en dikkat çekici önerilerden biri de, mesleki ve teknik eğitimde teorik bilgiyi veren okul ile uygulamalı eğitimin merkezi olan işyeri arasındaki ikili yapı güçlendirilmesidir. MLMM Projesi ile tüm Türkiye’ye sunulan Okul – İşletme İşbirliği modeli bunun en güzel örneği” dedi.

Mesleki eğitim ve işgücü piyasası arasındaki etkileşim güçlenmeli

Koç Holding Dış İlişkiler ve Kurumsal İletişim Direktörü Oya Ünlü Kızıl da, okul – işletme işbirliği kapsamında kurulan laboratuvarlarda işletmenin sorumluluğunun sadece laboratuvar kurulumu ile sınırlı kalmaması gerektiğine dikkat çekti. Bunun raporda öneri olarak yer aldığını vurgulayan Oya Ünlü Kızıl, “MLMM projemizde de gördüğümüz gibi laboratuvar kurulumundan sonra da teknik donanımın işletmedeki sorumlu kişi ve birimler tarafından takibi sağlanmalı. Bu kapsamda raporda öne çıkan şu noktaları çok önemsiyorum: Laboratuardan sorumlu mesleki ve teknik öğretmenler sürekli olarak eğitimden geçirilmeli. Mesleki ve teknik eğitimde gençlerin potansiyellerine ulaşmalarının yolu insan onuruna yaraşır şartlar altında işgücü piyasasına girmelerinden geçiyor. Mesleki ve teknik eğitimin istenilen sonuçlara sadece eğitim kurumlarında ve öğretim programlarında yapılan değişiklikler ile ulaşması beklenemez. Mesleki eğitim ve işgücü piyasası arasındaki etkileşimin güçlenmesi için eğitim sisteminin dışında kalan ve özellikle işgücü piyasaları ile ilgili destek mekanizmaları kurulmalı. Bu mekanizmalar yeterlilik çerçevelerini, etkin ölçme, değerlendirme ve belgelendirme sistemlerini ve mesleki ve teknik eğitim programlarını izleme – değerlendirme etkinliklerini kapsıyor.”

21. yüzyılın ihtiyacına yönelik temel beceri ve yeterlilikler önemli!

2006 yılından bu yana MLMM projesini Koç Holding ve Milli Eğitim Bakanlığı ile sürdürdüklerini hatırlatan Vehbi Koç Vakfı Genel Müdürü Erdal Yıldırım da, Strateji Dokümanı’ndaki çıktılara vurgu yaptı. Erdal Yıldırım, “21. yüzyılın dinamikleri göz önünde bulundurulduğunda, sürekli gelişen ve değişen meslekler, ortaöğretimi bitiren tüm bireylerin güçlü temel beceri ve yeterliliklere sahip olmasını gerektirmektedir” dedi. Bu kapsamda raporda yer alan “Tüm bireylerin temel beceri ve yeterliliklere sahip olması zorunluluğu” önerisine dikkat çeken Erdal Yıldırım şunları söyledi: “Okuryazarlık ve sayısal beceriler, bilişim

teknolojisinde temel ustalıklar, çalışma ortamlarına uyum, iletişim, doğru bilgiye ulaşma, karar verme ve sorumluluk alma, yaratıcılık, eleştirel düşünme, sorun çözme, ve kendini geliştirme” gibi özelliklerinin kazandırılmasına yönelik eğitim yaklaşımları önem kazanmaktadır.”

Eğitim Reformu Girişimi Hakkında:

2003 yılında Sabancı Üniversitesi bünyesinde yaşama geçen ERG, Türkiye’de eğitim politikalarının iyileştirilmesine yönelik araştırma, savunu ve eğitim çalışmalarını “herkes için kaliteli eğitim” vizyonu doğrultusunda sürdürüyor.

ERG, Anne Çocuk Eğitim Vakfı, Aydın Doğan Vakfı, Bahçeşehir Üniversitesi, Borsan Kocabıyık Vakfı, Enerji-Su, Enka Vakfı, Hedef Alliance, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Kadir Has Vakfı, Mehmet Zorlu Vakfı, MV Holding, Nafi Güral Eğitim Vakfı, Sabancı Üniversitesi, The Marmara Hotels and Residences, Tüm Özel Eğitim Kurumları Derneği, Türkiye Vodafone Vakfı, Vehbi Koç Vakfı ve Yapı Merkezi tarafından destekleniyor.

Meslek Lisesi Memleket Meselesi (MLMM) Projesi Hakkında:

Milli Eğitim Bakanlığı ile Koç Holding arasında ‘Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi İşbirliği Protokolü’ 2006 yılında imzalanmıştır. Vehbi Koç Vakfı’nın da destek verdiği Proje, Meslek Lisesi Memleket Meselesi (MLMM) sloganı ile mesleki teknik eğitimin önemi konusunda toplumun her kesiminde farkındalık yaratmak ve bu konuda liderlik yaparak, devletle iş dünyası arasında işbirliğinin tohumlarını atmak amaçlarıyla devam etmektedir. Projeye zaman içerisinde 264 meslek lisesi, 8000 meslek lisesi öğrencisi, farklı ölçek ve sektörlerde 20 Koç Topluluğu şirketi ve 350’yi aşkın çalışan gönüllü olarak dahil oldu. Proje kapsamında şirketler ile alanlarında eğitim veren meslek liseleri arasında eşleştirme sağlanarak, bir yandan gençlerin istihdam edilebilirliğinin artırılması, diğer yandan da işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesine katkıda bulunulması amaçlandı. Gerçekleştirilen eşleştirmeler, zaman içerisinde okullar ve işletmelerin ihtiyaç ve olanaklarına bağlı olarak meslek lisesi öğrencilerine burs, staj ve gönüllü koçluk desteği sağlanmasından okullarda eğitimin altyapısı ve içeriğinin iyileştirilip günümüz teknolojileri ile uyumlu hale getirilmeleri için müfredat, malzeme ve laboratuvar desteğine kadar geniş bir alana yayıldı. Zamanla; burs, müfredat, laboratuvar, staj, kişisel ve mesleki gelişim ve istihdam desteği gibi bileşenleri ile ‘Okul-İşletme İşbirliği Modeli’ adını alan bu yapılanmanın temelinde mesleki eğitim veren okullar ile işletmeler arasında sektörel bazda işbirlikleri geliştirerek, eğitim ve iş dünyası arasında köprülerin kurulması yatmaktadır. Koç Holding ‘Meslek Lisesi Memleket Meselesi’ Projesi kapsamında söz konusu modelini kurumsal, sektörel ve politika düzeylerinde yaygınlaştırılması için çalışmalarını sürdürmektedir.

“Mesleki ve Teknik Eğitimde Kalite: Strateji Belgesi

Özet Dokümanı

1. Hedef: Ortaöğretimi Bitiren Tüm Öğrencilerin Temel Becerilere Sahip Olması

Öneriler:

- Mesleki ve teknik ortaöğretim programlarının öğrencilerin temel becerilerini geliştirecek biçimde düzenlenmeli
- Ortaöğretimde akademik ağırlıklı eğitim veren okullardaki öğrencilere de çeşitli alanlarda mesleki ve teknik dersler alma olanağı sağlanmalı
- Ortaöğretimde tüm öğrencilere uygulama deneyimi edinebilecekleri olanaklar tanınmalı.
 - o Mesleki ve Teknik Eğitimde teorik bilgiyi veren okul ile uygulamalı eğitimin merkezi olan işyeri arasındaki ikili yapı güçlendirilmeli

2. Hedef: Ortaöğretimi Bitiren Tüm Öğrencilerin Temel Becerilere Sahip Olması

Öneriler:

- Öğretim programlarının yenilenmesi ve eğitim – meslek – belge bağlantısı kurulmalı
 - o Bu bağlantının kurulabilmesi için öncelikle meslek standartları ve yeterlilikleri hazırlanmalıdır.
 - o Öğretim programları ve meslek standartları / yeterlilikleri arasındaki ilişkinin düzgün bir biçimde kurulabilmesi için MEB, YÖK ve MYK arasında güçlü ve yakın bir işbirliği sağlanmalıdır.
- Öğretmen ve yöneticilerin niteliği geliştirilmeli
 - o Meslek dersi öğretmenlerinin sektör deneyimi kazanması teşvik edilmeli
 - o Eğer aranan özelliklerde yeterli öğretmen bulunamıyorsa belirli bir meslekte eğitim yapmak üzere sanayide veya hizmet sektöründe çalışan veya işinden ayrılmış sektörle ilgili güncel bilgi ve deneyimleri bulunan mühendis, teknisyen ve usta öğreticiler görevlendirilebilir

- Rehberlik ve kariyer danışmanlığı hizmetleri güçlenmeli
 - o İş dünyasında başarılı olmuş çalışanlar ya da girişimciler okullarda öğrencilerle daha fazla bir araya gelmeli. Öğrencilerin motivasyonlarını artırma ve onlara rol model olma açısından bu bireyler eğitim kurumlarının eski mezunları arasından seçilebilir.
- Eğitim ortamları iyileştirilmeli
 - o Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında laboratuvar kurulumu konusunda işletmeler ve okullar arasında sürekli işbirlikleri kurulması teşvik edilmeli
 - o İşletmenin sorumluluğu sadece laboratuvar kurulumu ile sınırlı kalmamalı. Laboratuvar kurulumundan sonra da teknik donamımın işletmedeki sorumlu kişi ve birimler tarafından takibi sağlanmalı. Laboratuardan sorumlu mesleki ve teknik öğretmenler sürekli olarak eğitimden geçirilmeli.
- Okul – işletme işbirliği güçlendirilerek beceri eğitimi ve staj süreçlerinin etkililiği ve verimliliği artırılmalı.

3. Hedef: Mesleki ve Teknik Eğitim Sistemine Yönelik Destek Mekanizmalarının Kurulması ve Güçlendirilmesi

- Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi Kurulmalı ve Kalitesi, Sürdürülebilirliği ve Güncelliği sağlanmalı
- Mesleki Eğitim ve İşgücü Piyasalarına İlişkin İstatistiksel Veriler İyileştirilmeli ve Etkin Bir İzleme – Değerlendirme Mekanizması Kurulmalı.

4. Hedef: Mesleki ve Teknik Eğitimin Toplumsal Statüsünün İyileştirilmesi

- Öğrencilere Yatay ve Dikey Hareketlilik Oranları Sunulmalı
 - o Mesleki ve teknik eğitimin düşük statülü bir olgu olmaktan çıkarılması için cazibesi ve itibarı artırılmalı.
 - o Meslek yüksekokullarının yerel işgücü piyasalarının gereksinimlerini hissedecek duyarlılığa ve gereksinimleri karşılayacak esnekliğe sahip olacak biçimde yeniden yapılandırılması gerekiyor.
 - o

- Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları ve meslek yüksek okulları arasındaki program bütünlüğü sağlanmalı.
- Zorunlu Eğitim Sonrasında Hayat Boyu Öğrenme Olanakları Çeşitlendirilmeli.
 - Özel sektör ve işletmelerin çalışanlarının mesleki ve teknik eğitimlerine daha fazla yatırım yapmaları için teşvik edilmeleri ve bu konuda yeni yöntemler (bireysel öğrenme hesapları ve katkı kuponları gibi eş finansman yöntemleri) geliştirilmesi gerekmektedir.
- Mesleki ve Teknik Eğitimin İletişim ve Bilgilendirme Kampanyaları ile Desteklenmesi
 - Mesleki ve teknik eğitimle ilgili olumsuz algıları değiştirmek amacıyla iş dünyasının, mesleki ve teknik eğitim kuruluşlarının ve gençleri temsil eden STK'ların aktif olarak katılacağı bir ulusal iletişim kampanyası başlatılmalı.